

Hallintovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden poliisin hallinnonalan lakien muutoksenhakusäännösten muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden poliisin hallinnonalan lakien muutoksenhakusäännösten muuttamisesta (HE 75/2019 vp): Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Anna Kivimäki, sisäministeriö
- lainsäädäntöneuvos Virpi Korhonen, oikeusministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- korkein hallinto-oikeus
- Helsingin hallinto-oikeus

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi viittätoista poliisin hallinnonalan lakia siten, että niissä olevat viittaukset kumottuun hallintolainkäyttölakiin muutetaan viittauksiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin ja viittausten kirjoitustapaa päivitetään. Lisäksi uuden yleislain kanssa päällekkäinen sääntely samoin kuin yleissäännöksestä poikkeava valituslupasääntely poistettaisiin.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2020. Rahankeräyslain muuttamista koskeva laki tulisi kuitenkin voimaan 1.3.2020.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Uusi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettu laki (808/2019) tulee voimaan vuoden 2020 alussa. Mainittu laki sisältää hallintoasioiden muutoksenhakua koskevat yleissäännökset, minkä

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2019 vp

vuoksi käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan tehtäväksi tarvittavat muutokset poliisin hallinnonalan lainsäädäntöön.

Hallintovaliokunnan käsiteltävänä ovat samanaikaisesti Rajavartiolaitoksen (HE 58/2019 vp), pelastustoimen (HE 59/2019 vp) ja poliisin (HE 75/2019 vp) hallinnonalan muutoksenhakusäännösten päivittämiseen liittyvät hallituksen esitykset. Valiokunta pitää tärkeänä, että erityislainsäädännössä olevat viittaussäännökset yleislainsäädäntöön ovat mahdollisimman yhdenmukaisia.

Valiokunta ehdottaa 2. lakiehdotuksen 46 §:n 2 momentin viittaussäännöksen sanamuodon muuttamista niin, että se vastaa ehdotettua paremmin muissa esitykseen sisältyvissä lakiehdotuksissa ja edellä mainituissa hallituksen esityksissä ehdotettuja informatiivisia viittauksia oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin. Samalla valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentin sanamuotoa muutettavaksi.

Valiokunta ehdottaa lakitekniisiä muutoksia 4., 6., 8. ja 10. lakiehdotukseen siten, että lakiehdotuksissa muutetaan yksittäisten momenttien sijaan koko pykälää. Lisäksi valiokunta on tehnyt tekniset korjaukset 12. ja 14. lakiehdotuksen johtolauseisiin.

Hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella hallintovaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä edellä mainituin lakiteknisin muutoksin.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Hallintovaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 75/2019 vp sisältyvät 1., 3., 5., 7., 9., 11., 13. ja 15. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 75/2019 vp sisältyvät 2., 4., 6., 8., 10., 12. ja 14. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2019 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

poliisilain 5 luvun 62 §:n ja 8 luvun 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisilain (872/2011) 5 luvun 62 §:n 1 ja 2 momentti sekä 8 luvun 7 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 5 luvun 62 §:n 1 ja 2 momentti laissa 931/2015, seuraavasti:

5 luku

Salaiset tiedonhankintakeinot

62 §

Korvaus teleyritykselle

Teleyrityksellä on oikeus saada valtion varoista korvaus tässä luvussa tarkoitettua viranomaisten avustamisesta ja tietojen antamisesta aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Korvauksesta säädetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (68/2018) 299 §:ssä. Korvauksen maksamisesta päättää toimenpiteen suorittaneen poliisiviranomaisen yksikkö.

Päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2019 vp

8 luku

Vahingonkorvaus ja palkkio

7 §

Korvauksen ja palkkion suorittaminen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Poliisiyksikön korvausta koskevaan päätökseen ei kuitenkaan saa haakea muutosta.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä kuuta 20 ____.

2.

Laki

Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain 46 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain (1164/2013) 46 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

46 §

Muutoksenhaku

Poliisiammattikorkeakoulun päätökseen, joka koskee opiskelijaksi ottamista, opiskeluoikeuden palauttamista, opiskelun keskeyttämistä, opiskeluoikeuden peruuttamista, määräaikaista erottamista tai kirjallista varoitusta saa vaatia oikaisua Poliisiammattikorkeakoulun hallitukselta ~~siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.~~ Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). (Uusi 1 mom.)

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2019 vp

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain 17 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain (841/2006) 17 luvun 6 §:n
3 momentti seuraavasti:

17 luku

Muutoksenhaku

6 §

Valituksen käsittely hallinto-oikeudessa

Asian käsittelystä on muutoin voimassa, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa
laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2019 vp

4.

Laki

passilain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
~~kumotaan passilain (671/2006) 37 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 922/2015, sekä~~
muutetaan passilain (671/2006) 37 §:n ~~1 momentti~~ sellaisena kuin se on laissa 922/2015, seuraavasti:

37 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Valitus on käsiteltävä kiireellisenä. (2 mom. kuten lain 922/2015 3 mom.)

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä kuuta 20 ____.

5.

Laki

henkilökorttilain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan henkilökorttilain (663/2016) 37 §:n 2 momentti sekä
muutetaan 37 §:n 1 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2019 vp

37 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 ____.

6.

Laki

arpajaislain 66 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
~~kumotaan arpajaislain (1047/2001) 66 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 925/2015, sekä~~
muutetaan arpajaislain (1047/2001) 66 §:n ~~1 momentti~~, sellaisena kuin se on laissa 925/2015, seuraavasti:

66 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämän lain nojalla tehtyä luvan peruuttamista tai lupaehtojen muuttamista koskevaa päätöstä ja 62 a §:ssä tarkoitettua rahapelin toimeenpanon kieltoa on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää. (2 mom. kuten lain 925/2015 3 mom.)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 ____.

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2019 vp

7.

Laki

rahankeräyslain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahankeräyslain (863/2019) 35 §:n 1 momentti seuraavasti:

35 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä kuuta 20 ____.

8.

Laki

viihdelaitelain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
~~kumotaan viihdelaitelain (164/1995) 16 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 926/2015,~~
ja
muutetaan viihdelaitelain (164/1995) 16 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 926/2015,
seuraavasti:

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2019 vp

16 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämän lain nojalla tehtyä kieltopäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. (2 mom. kuten lain 926/2015 3 mom.)

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

ampuma-aselain 118 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ampuma-aselain (1/1998) 118 §:n 4 momentti sellaisena kuin se on laissa 508/2009
sekä
muutetaan 118 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 689/2013, seuraavasti:

118 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

ampumaratalain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
~~kumotaan ampumaratalain (763/2015) 15 §:n 2 ja 3 momentti sekä~~
muutetaan **ampumaratalain (763/2015) 15 §:n 1 momentti** seuraavasti:

15 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Luvan peruuttamista tai toiminnan kieltämistä koskevaa päätöstä noudatetaan muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (2 mom. kuten lain 763/2015 4 mom.)

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa annetun lain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa annetun lain (582/2019) 23 §:n 2 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2019 vp

23 §

Korvaus tiedonsiirtäjälle

Päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 ____.

12.

Laki

järjestyslain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan järjestyslain (612/2003) 24 §:n 1 momentti seuraavasti:

24 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 ____.

13.

Laki

yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 110 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain (1085/2015) 110 §:n 3 momentti
sekä
muutetaan 110 §:n 1 momentti seuraavasti:

110 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä kuuta 20 ____.

14.

Laki

lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain ~~muuttamisesta annetun lain~~ (657/2019) 17 §:n 3 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2019 vp

17 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano ja muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Seuraamusmaksu vanhenee viiden vuoden kuluttua lainvoiman saaneen päätöksen tekemisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä kuuta 20 ____.

15.

Laki

räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä annetun lain (653/2014) 11 § seuraavasti:

11 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä kuuta 20 ____.

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2019 vp

Helsingissä 22.11.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Riikka Purra ps
varapuheenjohtaja Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Tiina Elo vihr
jäsen Jussi Halla-aho ps
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Hanna Huttunen kesk
jäsen Mikko Kärnä kesk
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Mats Löfström r
jäsen Mauri Peltokangas ps
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Matti Semi vas
jäsen Heidi Viljanen sd
jäsen Ben Zyskowicz kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

istuntoasiainneuvos Henri Helo